

je tukaj toliko, da ga imamo za deset let dovolj. Večkrat smo morali vojsko radi snega prenehati, ker nam je topove čisto zamedlo, mrzlo pa je bilo tako, da je kar pokalo. Nekoč so prišli trije infanteristi k nam že napol zmrzli; eden od teh je imel čisto črne prste od mraza, niti sleči se ni mogel več sam. Jaz sem mu z vsem dobro postregel, tudi nasitil sem vse tri, ker sem ravno žgance kahal. Godi se mi zdaj precej boljše, ker dobivamo več hrane, pa tudi sami smo kaj prebrisani. Kadar smo lačni, pa hitro iztaknemo kakšno stvar, da si napravimo kosilo.

Včasih imamo tudi srečo, da se udeležimo sv. maše in pridige. Toda samo enkrat sem bil tako srečen, da sem slišal na bojišču slovensko pridigo. Akoravno razumem že več jezikov, mi je vendar najljubši moj milodonežni slovenski materni jezik, kateri mi sega najgloblje v srce. Omenjam še tudi, da sem „Slovenskega Gospodarja“ že tudi dobil. Čitam ga z velikim zanimanjem.

Iskreno pozdravljam Vas domače in tudi vse bralce „Slov. Gospodarja“.

„K Rusom ne greva v vas“

Topničar korporal Franc Zličar, gostilničar in posestnik na Ponikvi, piše dne 25. marca Vrečko vi obitelji na Razkovačah pri Sv. Jurju ob južni železnici:

Ljubi moji sorodniki! Vojskih novosti Vam ne bom poročal, ker vem, da čitate časopise. Vse grozote, katere sem že ali še bom tukaj doživel, Vam bom ustmeno razložil, ako mi bo roka Vsegamogočnega tako mila, da bom še enkrat videl drago domovino in svoje domače. Zadnji čas se nahajam v Karpatih ob ogrsko-gališko-bukovinski meji. Hvala Bogu, jaz sem še pri popolnem zdravju. Dodeljen sem že ves čas vojske municijki koloni. Kot vojak prve municijske kolone sem večinoma vsak dan v bojni črti. Dovažamo strelo k topovom. Zato so mi že pa tudi mnogokrat sovražni šrapneli nad mojo glavo peli smrtno pesem. Pa ljubi Bog me je dosedaj še vedno srečnega in zdravega ohranil. Trdno pa tudi upam, da se po končani zmagovalni vojski zdrav vrnem.

O Marija, Mati moja vsmiljena, oh, sprosi mi od Jezusa, da vrnem srečen se in zdrav skor spet v domači kraj! Saj v tebe Mati upam vse vse, da srečno vrneš me.

Drugače se imam še tudi dokaj dobro, nekoliko sem že napredoval, tako, da ne more vsaka metla pometati z menoj. Iz kraja v kraj me prenaša moj „švare“, s katerim se jako dobro razumeva. Zakaj bi te ne ljubil, konjiček moj. Zavriskal sem na glas: „K Rusom pač ne greva v vas!“

Po domovini zelo hrepenimo vsi, kajti stvar traja že res dolgo. Srce mi vedno poje:

Oh premila domovina,
Mili moj slovenski kraj,
Kjer je zibka moja tekla
Bod' gomila moja kdaj!

Toliko torej o mojem življenju zadnji čas. Pišite kaj! Pozdravi in glasovi iz domovine so nam bojevnikom najmilejši glas v tej krvavi borbi. Vaš sorodnik France.

Kdaj bo mir?

Švicarskemu listu „Journal de Geneve“ poroča oseba, ki ima zveze s francoskimi in belgijskimi vladnimi krogi: Francoski in angleški vladni krog so prepričani, da bo vojska mesca oktobra končana. Vojskovalci nimajo poguma, da bi od čet in prebivalstva zahtevali še en zimski boj. Francija in Anglija se bosta zadovoljili tudi z razmeroma majhnim uspehom, samo da jima ne bo treba nadaljevati vojske.

Katoliška škofa pri nemškem cesarju.

Pretekli teden sta prispela v nemški glavni vojni stan kolinski nadškof kardinal Hartmann in trevirski škof Korum, da čestitata cesarju povodom njegove rojstnega dne. Cesar ju je zelo prsreno sprejel. Govoril se, da je pri cesarju kolinski nadškof v posebno velikih časih.

Italija.

Med nami krožijo vsakovrstne vznemirljive novice o Italiji. Kakor se je vsakdo lahko prepričal, so vse te novice bile dosedaj izmišljene. Mi svetujemo, da se naši ljudje ogibajo raznašalcev takih novic in jih na noben način ne razširjajo. Kar bo treba, nam bo naznanila vlada, vse drugo je v sedanjem času nezanesljivo.

Rimski list „Giornale d'Italia“ svetuje italijanski javnosti, naj ostane mirna in naj le zaupa vladi, ki vodi odlično svojo pot. Isto velja za našo avstrijsko vlado in javnost.

Bolgarija, Srbija, Rusija

Radu upada bolgarskih komitašev v srbsko ozemlje je nastal spor med Bolgarijo in Srbijo. Bolgarska vlada je izjavila, da ni s komitaši v nobeni zvezi in da bo vsakega kaznovala po bolgarskih postavah, ki ga bo dobila. Srbija je z odgovorom zadovoljna, ne tako države tropsporazuma, osobito ne Rusija. Iz Petrograda pretijo celo Bolgariji, da bodo pretrgali vsa diplomatska zveza z Bolgari. Namen je očividni. Prisiliti hočejo Bolgarijo v vojsko, ker upajo, da bi potem tudi Rumunija in Grčija posegli vmes.

Na Grškem.

Prejšnji ministreski predsednik Venizelos se umakne iz političnega življenja, ker se mu je dokazalo, da je hotel Bolgarijo odstopiti sedaj v grški posesti se nahaja oče makedonske okraje. S tem je hotel pridobiti Bolgarijo, da ostane mirna, ako bi se Grčija udeležila vojske ob strah tropsporazuma. Venizelos odpotuje v Ameriko. Z njim izgubi Srbija in tropsporazum velikega prijatelja, za nas pa se je položaj zopet zlojšal.

Turške želje.

Turki upajo na srečen izid sedanje vojske. Tako piše n. pr. turški list „Tartar“, da Turčija ne sme prejeti prenehati z vojsko, dokler ne bo sigurna, da bo prihodnja meja med Rusijo in Turčijo na Kavkazu gorska višina na Kavkazu. Turčija ne bo poprej odnehala, dokler ne bo Rusija v črnem morju poražena in dokler ne bodo ruska pristanišča v Odesi, Sebastopolu in Nikolajevu turška last. Se le, ko se to izvede, bo Turčija lahko mirna in bo uživala mir.

Anglija že misli na konec vojne.

Iz Berolina poročajo: „Morning Post“ priobčuje članek o pripravah zveze „City von London“ za 114.900 mark za okrasitev velikih prostorov v hiši „Mansion“. Odbor pravi, da so vsi člani soglasno mnenja, da se more z delom takoj pričeti. „Smatramo proslavo sklepa miru. Ta zveza priporoča izdati svojo dolžnost, pripraviti se za čas, ko se bo vojna končala in bo v deželi zavladal mir, ko se bodo v notranjosti mesta London v prvi vrsti vršile veselice. Hiša „Mansion“ bo takrat kot uradno stanovanje lord-majorja, središče mnogoštevilnih prireditev, ki se bodo po vojni prirejale.“

Španski grozi lakota

List „Journal“ poroča iz Lizbone: Trajno slabo vreme zadnjih šest mesecev je povzročilo poljedelstvu velike škode. Sodijo, da bo leto 1915 leto lakote. Okolica pri Santarem je podobna velikemu jezeru. V dolini Tajo je veliko milij obdelanega polja in vinogradov pod vodo.

Nemiri na Portugalskem.

Zadnje nemire na Portugalskem so baje povzročili francoski in angleški agentje. Francija in Anglija se hudujeta, ker sedanje ministrstvo ne pripusti, da bi se Portugalska udeležila vojske ob strani teh dveh držav.

Rusko prodiranje v Karpatih ustavljeno.

Maribor, 14. aprila.

Od zahoda proti izhodu se vrstijo sedaj mnogo imenovani prelazi tako-le: Najbolj zahodno je Dukelska kotlina, potem pridejo prelazi Dukla, Lupkov, Užok, Verecke, Volovec, Viskov, Jablonica i preko jabloniškega prelaza gre železnica v Nadvorno, ki je že v naših rokah.

Najprej so hoteli Rusi predreti našo bojno črto v okrožju Dukelske kotline. Najhujši boji so se vršili tukaj velikonočni teden in velikonočne praznike. Toda Rusi niso dosegli svojega namena in od 6. aprila naprej je sovražna naskočna moč začela popuščati. Sedaj je mir ali pa se vršijo le neznatni spopadi.

Veliki teden so naredile ruske čete tudi velikanski sunek na naše postojanke ob gališki strani med Lupkovim in Užokom. Mi smo se temu sunku na Veliki petek dne 2. aprila umaknili na južne grebene med Lupkovim in Užokom ležečega gorovja. Rusi so upali, da se jim bo sedaj tukaj posrečilo, predreti in raztrgati našo fronto. Toda vsi ruski napadi so bili odbiti in dne 12. t. m. je naš generalni štab mogel že poročati, da so ruski napadi na celi karpatski bojni črti odbiti in da je naša fronta ostala cela in nedotaknjena.

Čeprav smo se morali na Veliki petek v ozemlju med Lupkovim in Užokom umakniti, vendar to ni bil poraz, kajti kmalu smo pri Užoku v dolini gališke reke Opor (prtok reke Stryj) zopet napredovali in Rusom odvzeli velevažne in dobro utrjene postojanke na gorovju Zwinin. Na izhodni strani gorovja Zwinin teče železnica, ki prihaja iz Ogrske preko prelaza Volovec v mesto Stryj. Tukaj so se borile tudi iz Nemčije nam na pomoč poslani čete.

Tak je naš položaj v Karpatih začetkom tekočega tedna. Iz Bukovine ni posebnih poročil, tudi iz zahodne Galicije in Rusko-Poljskega ne. Lahko razumljivo, ako pomislimo, da so Rusi zbrali v Karpatih dva milijona vojakov skupaj, s katerimi so upali predreti naše vrste. Toda človek obrača, Bog pa obrne.

Grozote karpatskih bojev.

Vojni poročevalci opisujejo ruske napade v Karpatih, ki so se vršili v zadnjem času, sledeče: Napadno prodorance Rusov ob Dukli se je pričelo prav za prav že meseca januarja in je doseglo sredi meseca marca glede obsega in srčnosti svoj vršek, ki nima primere v svetovni zgodovini. Ruski napadi na Dukelsko kotlo in Duklo so bili naravno izverinsko-krit, kajti hoteli so spraviti za vsako ceno železsko progo Lupkov-Homo a pod svojo oblast. Dogajalo je sedaj, da ni prineslo rusko napadno prodiranje proti dukelskemu prelazu Rusom nobenega uspeha, kajti Rusi se nahajajo danes ravno tako daleč proč od svoje ga smotra, kakor tdkrat, ko so začeli prvokrat napadno prodirati na tem ozemlju. Sredi meseca marca so dobili Rusi močna ojačenja. Na dukelski prelaz so se vrgli Rusi s tako silo, da so po padcu Przemysla poslali svojo obtežovalno armado proti Dukli, še celo tistih 2000 Rusov, ki so jih naši imeli ujeti v Przemyslu, so Rusi oborožili in jih poslali, kakor je sedaj tudi uradno dognano, proti dukelskemu ozemlju. Rusko napadno prodiranje se je pričelo prav za prav v noči dne 21. marca in je trajalo z nezmanjšano silo do dne 7. aprila, kjer je doseglo v velikonočni borbi svoj vršek in je še le sedaj nekoliko pojenilo. Očividno je, da se morajo Rusi vsled velkanskih izgub nekoliko odpočiti in nadomestiti vrzeli, ki so nastale v njihovih vrstah.

Najhujši boji so se bili za višje pri Kastelecu v Dukelski kotlini. Najprej so napadli Rusi to višino na zahodni, nato so jo otkolili in napadli tudi na izhodni strani. Naskakovali so jo noč in dan in naše čete so morale zastaviti vse svoje junaštvo, da so odbile silne ruske napade. Rusi so napadali tudi naše postojanke, ki so bile zavarovane pred vsakim naskokom. Proti tem postojankam je prodiral sovražnik v treh črtah. Vojaki prve črte so se plazili po trebuhu naprej, ostali dve pa sta korakali. Naši častniki, ki so se udeležili teh bojev, pripovedujejo, da so bili boji na tem ozemlju najhujši. Major, ki je bil ranjen v tej borbi, je pripovedoval: Napadi Rusov so bili tako

silni, da je bila naša obramba veliko težavnejša, kakor vsak napad. Ponočni napadi, ki so se nato vršili, so bili istotako zelo srčni. Navadno smo izvedeli še le drugo jutro, kar se je zgodilo po noči. Kar kupoma so ležala trupla mrtvih Rusov, ki so zadeli na naše mine. Proti jutru nam je prišel veter neznošen smrad, ki so ga razširjali mrtva in nepokopana trupla padlih Rusov. V bojih za Duklo se je večkrat prigodilo, da so Rusi prosili za kratko premirje, da vsaj svoje mrtvece pokopljejo. Pošiljali so k nam častnika z belo zastavo vrcvah in prošnjo za deset do dvonajsturno premirje, katerega smo jim tudi vselej uslišali. Ponoči so se nato pričeli boji z nova.

Ujet ruski častnik je izjavil o bojih v Karpatih sledeče: Vkljub našim ogromnim žrtvam nismo mogli na tem delu vojne črte doseči nobenega zaželjenega uspeha. Rusko armadno vodstvo je bilo vsled tega prisiljeno, da je moralo oislej osredotočiti svoje napade dalje proti izhodu.

V Karpatih dva milijona Rusov.

Devet mesecev že traja sedanja vojska. Ali smemo upati na skorajšnji mir? Ali se lahko pričakujemo večje napetosti vojnih dogodkov, ali pa že stojimo na viski vojne srčnosti? Ta vprašanja ne krožijo le samo med nami, ampak tudi v drugih državah se že množijo glasovi, ki želijo odgovora na ta važna vprašanja.

Ako hočemo odgovora na omenjena vprašanja, moramo pogledati, kako stvari stoje. Ugotovljeno je, da hoče roveljstvo ruske armade končati sedanjo vojsko z velikanskim prodiranjem čez Karpate na Ogrsko. V to svrhu so Rusi v prostoru med izlivom reke Dunajec (zahodna Galicija) in rumunsko mejo (v Bukovini) postavili pet močnih armad. Te armade, ki se borijo z vso silo proti nam, se cenijo na približno dva milijona vojakov. To je skoro polovica armade, ki jo je Rusija v sedanji borbi postavila nasproti Avstrijem in Nemcem.

Iz tega silnega ruskega napora je razvidno, da želi Rusija vojsko z odločilnim uspehom v Karpatih končati. Ta ruska želja je tem bolj umljiva, ker je ruski armadni vodstvu od tedna do tedna vedno težavneje vzdrževati štirimilijonsko armado in jo ohraniti za boj sposobno. Zdi se, da so Rusi višek svoje razpoložljive vojske sile že prekoračili. Srditi sunki Rusov ob našo bojno črto, žrtve desetisočev ruskih vojakov, izgube, ki so v prvem letošnjem četrtletju znašale v Karpatih na ruski strani več kot četrtilijona ruskih vojakov, svedočijo, da se sovražnik z obupnim naporom bori zoper nas. Sredstva, ki jih ima na razpolago rusko carstvo, ne zaležejo več, da bi se ta vojska še dalje nadaljevala.

Drugo dejstvo, ki je v zvezi s prvim, je, da se vedno bolj opaža pomanjkanje vojnega gradiva v ruski armadi. Pred vojsko je bilo drugače. Rusija je bila na vojsko izborna pripravljena; svojo armado je že dolga leta preskrbovala z vsem potrebnim za vojni ples. Ruska artilerija je bila dvakrat tako močna, kot naša. Težki topovi so bili najnovejšega, izbornega izdelka; nesli so mnogo dalje kot naši in se jih je lahko hitreje sprožilo kot naše, ki so starejšega, težjega izvora. Žal, nam ni bilo več mogoče pred vojsko pravočasno se oskrbeti z dovolj velikim številom novodobnih topov in havbic. A danes naš Rusi glede topov ne nadkriljujejo več. Naša artilerija ima danes skoroda premoč nad rusko in ta premoč napram ruski postaja teden za tednom večja. Rusija je dosedaj ni bila v stanju, da bi bila zamogla nadomestiti svoje izgube glede vojnega gradiva, še manj pa, da bi nas sedaj v tem oziru mogla nadkriljevati.

Tudi glede infanterije smo močno napredovali. Ob začetku vojske je večji del naših črnovojnikov — ker je bilo število rekrutov zadnja desetletja v naši državi prenizko določeno — šel na bojno črto s starimi puškami Werndlovkami (puške s posameznimi naboji). Danes pa so celo črnovojniški oddelki, ki stojijo v domovini, oboroženi z novjšimi puškami. A poleg tega se je pa doznalo, da je ruska črna vojska oborožena z orožjem, ki je že več desetletij ležalo nerabno v ruskih orožnih skladiščih. Kakor se sliši in se poroča od verodostojnih strani, vlada pri ruskih četah že občutno pomanjkanje pušk. Pribito dejstvo je, da se v peterih do šestih bojnih vrstah, ki nasakujejo naše postojanke, opaža, da zadnje vrste nimajo pušk. Tem vrstam se navadno da povelje, da morajo pobrati padlim in ranjenim ruskim vojakom puške in se tako boriti v prvih vrstah.

To so dogodki, ki se niso opazili samo v Karpatih, ampak tudi v južno-izhodni Galiciji, Bukovini, in ob Dunaju. Golo orožje, bodalo, je dobilo zopet svojo staro čast in veljavo nazaj. Pri Rusih je prišla zopet v poštev taktika generala Suvarova, bajonetni napadi. Do tega načina bojevanja pa Rusi niso prišli samo radi tega, ker je zelo uspešna, ampak iz popolnoma prirobnega vzroka, ker primanjkuje že tudi — streliva. Pred našimi strelskimi jarki v Karpatih se kopičijo tisoč in tisoč ruskih mrličev, v žičnih ograjah pa visijo razmesarjena trupla sovražnih vojakov. In ob strašnem pogledu na te žrtve ruskih vojniških načrtov, morajo naše čete nadaljevati krvavo moritev in pobijanje...

Kakor so pripovedovali przemyslski brambovci iz prvega obleganja, ko so z zaprtimi očmi streljali v slepo naskakujoče ruske vrste, da ne bi videli grozne moritve, tako se isto ponavlja tudi sedaj na Karpatih. Nič manj nego 80.000 Rusov je samo zadnje dni padlo v Karpatih pod silnim našim ognjem.

Ni naš namen, da bi se slepili z praznimi upi. A kdo bi se našel, ki bi se dvomil, da Rusija že sama čuti, da je došla že na konec svojih sil in da igra zelo dvomljivo igro? Danes stojimo na Karpatih na višku vojnih dogodkov! Vzdržati moramo, trdno odločeni, da hočemo doseči zmago, katero potrebujemo, ako hočemo poznejšim rodovom zagotoviti miren razvoj. To je naše geslo!

Celi hribi mrličev v Karpatih.

Opetovano smo že poročali, da pod krogami avstrijske armade pada v Karpatih nešteto ruskih vojakov. Boj je prava uničevalna borba zoper Rusje. Pisali smo že tudi, da Rusi prav nič ne štedijo s človeškimi življenji in da žrtvujejo vrsto za vrsto svojih vojakov. Z bojišča se o tem poroča:

V večtedenski borbi, ki se bje sedaj v Karpatih, je na ruski strani toliko žrtev, kakor jih menda še nikoli ni bilo. Kljub silno težavnemu ozemlju, na katerem se vrši sedanja bitka, se tirajo ruske čete brezobzirno v gostih trumah proti našim močnim postojankam. Celi hribi samih mrličev navadno pri takih naskokih obležijo pred našimi postojankami. Uspeh uničevalnega boja je tem strašnejši, ker se ta uničevalni boj vrši polagoma, a stalno, dan za dnevom. Ta način je hušji, kot pa če se v enem boju uniči ena četa. Ker se uničevalni boj vrši na celi črti, ne uplivajo ogromne vsakdanje žrtve posebno močno na ruske vojskovodje, ki nimajo pravega pregleda čez vse velike izgube. Ruski voditelji vstrajajo pri svoji prvotni nameri, da prekerejo za vsako ceno karpatsko bojno črto. Vsled te drzne namere tirajo ruski častniki svoje čete vedno huje v krvavi metež, in kljub strašnim izgubam priganjajo z bičem uboge vojake, da morajo naskakovati trdne avstrijske postojanke.

Rusko armado so Francozi prvotno nazivali že: „velik parni valjar“, ki bi naj pod seboj potlačil avstrijsko in nemško armado. Ker pa se Rusom to ni posrečilo, nazivajo sedaj Francozi rusko armado — „mlatilni stroj“, ki bi naj obe zavezniški armadi (avstrijsko in nemško) z neprestanimi boji zdrobila. V resnici se pa nahajajo ruske čete v Karpatih same v mlatilnem stroju, ali pravzaprav pod košnjim strojem. Vrsta za vrsto ruskih napadalcev pada pod ognjem naših topov, strojnih in navadnih pušk, ne da bi kljub groznim žrtvam došli do svojega cilja, predreti in raztrgati našo bojno vrsto. Način našega bojevanja je sedaj, da se iz močnih postojank z dobro namerjenim ognjem uniči kolikor mogoče mnogo ruskih vojakov ter se tako zlomi sovražna premoč. Poleg tega pa imajo naše čete naročilo, da same sebe ščitijo, kolikor le mogoče. Ta način bojevanja je dosegel že velike uspehe in velja kot najhujši sunek v ogromno rusko armado. V teh bojih se ne gre toliko za število ujetih, temveč bolj za število mrtvih in ranjenih. Tudi velikansko število prebivalstva Rusije bo zelo težko preneslo to ogromno puščanje ruske krvi.

Čeprav traja karpatska bitka že več tednov, ne da bi prišlo do odločitve, je vendar velikega notranjega pomena in sega dalje, kot marsikateri sijajni uspeh velike bitke na odprtem polju. Bitka, ki se zdaj bje v Karpatih, je najstrašnejša obrambna bitka, kar jih pozna svetovna zgodovina. Ta bitka je pravi, uničevalni boj, boj čelo s čelom; borba, ki prizadene napadajočim Rusom udarce, ki bodo s svojimi naslednji segali ruskemu ljudstvu v mozek in ki se bodo poznali desetletja in desetletja. Uničevanje ljudi je na ruski strani radi trmoglavega bojevalnega načina ruskih vojskovodij doseglo grozen višek. Akoravno še kljub vsemu temu odločitev na bojišču za er Rusje ne bo kmalu pila, pa vendar smemo upati, da bodo tedni sedanje vojske pomenili rožneje leta. Koliko tednov dalje traja vojska, toliko let bo imela Avstrija dalje mir. Sovražnik bo namreč rabil mnogo, mnogo let, redno bo rane, ki mu jih v teh tednih vseka avstrijska armada, zacelil.

2668 km dolga bojna črta.

Francoski list „Matin“ je izračunal, da znaša sedanja celotna evropska bojna črta 2668 km. 50 km znaša angleška, 28 belgijska, 870 francoska, 1370 ruska in 350 km srbsko-črnogorska bojna črta. Angleži imajo izmed vseh sedaj se borečih držav najkrajšo bojno črto. Celo Srbi in Črnogorci imajo svoje čete razpostavljene na sedemkrat daljši bojni črti.

Bardiov in Zborov.

Vojni poročevalci pišejo: Velik del mest ega prebivalstva se je zotet vrnil v Bardiov, čeprav sta to Rusi tesno obdeležali mej, ki ni zelo oddaljena od Bardiova. V trgovini se prodajajo le predmeti, ki jih potrebuje vojska. Pol ure oddaljeno kopal šee Bardiov je zapuščeno že od avgusta lanskega leta. Z blizajočo pomladjo se nameravajo tukaj ustanoviti velikopotezne zdravstvene naprave za vojaštvo, ki se v bližini bojuje. Z enega voz do Bardiova.

Pol ure avtomobilne vožnje severno od Bardiova leži majhni kraj Zborov, ki se v sedanjih bojih pogosto imenuje. Kraj je v naših rokah, vendar se korak za korakom pozna, da divjajo naokoli najljubšeji boji.

Bodeče žičnate ograje.

V Karpatih sta si obe nasprotnika svoje postojanke do dobra zavarovala z vsemi mogočimi zaprekami. Mnogo hribov je zavarovanih s štirimi do petimi strelskimi jarki t k drug za drugim. Hribi so zelo strmi, t ko, da je dohod k strelskim jarkom na vrhu hriba silno težaven in mnogokje celo nemogoč. Poleg tega pa so strelski jarki in dohodi k njim skrbno zavarovani z bodečo žico. Te goste pločve so branjtelji bolj pobarvali, da se od snega skoro nič ne razločujejo. Naskakujoči vojniki, ki od daleč ne opazijo teh bodečih pločv, hitro mogočkrat v žico, da mnogi kar ovisi na isti karpatski hribi pa so poleg tega sedaj še na čelo pokriti s snegom in ledom. Mraz se ni odnehal. Mrzla burja brije po bojni polja.

Bolgarski general — ruski knez.

Kakor smo že poročali, je ruski car imenoval znanega bivšega bolgarskega generala Radko Dimitrieva, ki je vsto, ti v rusko armado in ki je bil poveljnik ruske armade, katera je prvič brezuspešno oblegala Przemysl, za ruskega feldmaršala. Sedaj se pa poroča iz Sofije, da je ruski car povzdignil feldmaršala Radko Dimitrieva v knežji stan.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Položaj v Srbiji.

Londonski list „Daily Chronicle“ javlja iz Aten: Kapitan Benett, ki se je povrnil s potovanjem po Srbiji, poroča, da postajajo tam razmere vsak dan slabše. Strašna legarjeva kuga divja po celi deželi. V samem Brlju je nad 3000 bolnikov, pa le 10 zdravnikov. Povsod manjka zdravnikov in usmiljenk. Srbija je do slej brezuspešno klicala svoje zaveznike na pomoč.

Vprašanja in odgovori.

Prihajajo nam vprašanja o nekaterih zadevah, ki se dotikajo širne javnosti. Zato se nam zdi primerno, ako odgovarjamo na nje javno in tako izpostavimo svoje odgovore javni kritiki in kontroli. Namen naš je, da kdor ima drugo mnenje, naj se oglasi, in ga tudi pove in zagovarja.

Špeharji. Vprašanje: Kaj naj storimo, ako se nam nastavljene cene ne zdijo primerne? Odgovor: Za špeharje so nekateri mestni uradi kot politična oblast nastavili maksimalne cene. Pri tej priliki se je zamudilo, da bi se zahtevalo tudi mnenje špeharjev o maksimalnih cenah, kajti špeharji so kot producenti ravno tako prizadeti pri cenah, kakor mestno prebivalstvo, ki je konsument. Treba je torej, da se špeharji po več skupaj in po svojih občinskih uradih pritožijo na višjo politično oblast (c. kr. namestništvo) proti določi om mestnih uradov, kjer se jim zdi to primerno. Zraven naj zahtevajo tudi, da se v bodoče za določanje maksimalnih cen pritegnejo tudi zaupniki špeharjev. Vsak brani svoje pravice!

Cene žita. Vprašanje: Nam v plujskem okraju se odjemlje od glavarstva žito po cenah, ki niso nikjer razglašene. Ali je to pravilno? Odgovor: Stalna uravnavna uporaba se ni izdala. Zato velja še vedno § 4. cesarskega ukaza z dne 24. febr. 1915, ki določa, da sme okrajno glavarstvo s pooblastvom namestništva pozvati posestnike pod zaporo danih zalog, naj dobavijo po oblastveno določenih cenah potrebno množico zaloge. Proti določenim cenam in da n'so cene nikjer razglašene, se lahko pritožijo na namestništvo.

Odvzete žita po Ogrih. Vprašanje: K nam (občina na Murskem polju) so prišli kot vojaki oblečeni ljudje z Madžarskega, nam kazali madžarske listine ter zahtevali, da jim prodamo po gotovi, od njih določeni ceni oves td. Kaj naj storimo? Odgovor: Hitro po orožnike, da primejo take ljudi in jih ovadijo. Mogoče je, da sploh niso bili vojaki, ampak preoblečeni madžarski židje. Kdor Vam hoče kaj odvzeti, mora priti z županom, ki dobi prej že od glavarstva tozadevna naročila. Za Madžare pa se pri nas sploh ne bodo izdajala taka naročila. Javite stvar glavarstvu, a še bolj je sigurno, ako jo javite namestništvu.

Begunci po hišah. Vprašanje: Naši občini (v Lutomerskem okraju) baje hočejo poslati več galiskih begunccev z Ogrskega, katere bi morale sprejeti v posamezne hiše in jih proti majhni odškodnini preživljati. Toda če nam hoče trditi za živč. Kaj naj storimo? Odgovor: Na Gornjem in Srednjem Štajerskem spravljajo begunce v barake, pri nas v posamezne hiše. Slov. Kmečka Zveza se je proti temu dvojnemu načinu že pritožila. Ako se nimate begunccev v vase in jih nečete radi pomanjkanja živeža, naredite ulogo in sicer najbolj sigurno obenem na Lutomersko glavarstvo in namestništvo. V ulogi razložite svoje pmi-steke.

Razne novice.

Našim naročnikom! Tistim naročnikom, ki imajo pisane naslove in jim je naročnina potekla s 1. aprilom, ali pa jim poteče okoli 15. aprila, smo napravili danes na ovitek velik rdeč križ. S tem jih hočemo opozoriti, da naj takoj zopet naprej plačajo naročnino, ker se jim drugače list brezpogojno ustavi. Pri grozni drugini, kakor je sedaj, nam je popolnoma nemogoče, dopošilati list, ako ni plačan, naprej. Nadalje pa opomnimo tudi vse tiste naročnike, ki imajo tiskane naslove, a še niso plačali našega lista čisto do konca leta 1914, da jim bomo v drugi polovici tega meseca napravili na ovitke rdeče križe. Ako potem do 1. maja ne bodo plačali lista vsaj do konca leta 1914, bomo valed druginje tudi prisiljeni jim list ustaviti. Zatorej, cenjeni naročniki, ne pozabite poslati naročnine, da boste mogli list redno prejemati. Poloznic sedaj ne razpošiljamo. Kdor nima položnice, naj se poslužuje poštne nakaznice. — Ob enem pa vabimo tiste Slovence in Slovenke, ki še nimajo naročenega „Slovenskega Gospodarja“, da stopijo v krog naših mnogobrojnih naročnikov. „Slovenski Gospodar“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naslov: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“, Maribor.

Nove molitve za mir. Iz Rima se poroča: Državni tajnik kardinal Gaspari je izdal sledečo odredbo: Sv. Oče je ukazal, da se pri majnikovi pobožnosti moli od njega sestavljena molitev za mir, s katero je združen odpustek 300 dni vsak dan. Odpustkov se more udeležiti vsak, kdor se je vsaj 20krat udeležil majniške mirovne molitve.

*** Sv. Oče mladini.** Dne 9. aprila je sv. Oče sprejel mladeniško zvezo iz mesta Neapolj. Ob tej priliki je sv. Oče v svojem nagovoru rekel mladeničem, med drugim: „Stojte vedno v prvih vrstah krščansko-socialnega gibanja in pomnite, da boste le z delom in verskim življenjem dosegli velike uspehe.“

*** Papež Benedikt XV.** — za tesno zvezo med časopisjem in organizacijami. V Italiji so katoličani ustanovili društvo za razširjenje dobrega časopisja. Sv. Oče je ob tej priliki izrazil upanje, da bo odslej med italijanskim katoliškim časopisjem in „Ljudsko zvezo“, ki je največja organizacija italijanskih katoličanov, nastala tesnejša medsebojna zveza.

*** Brat sv. Očeta umrl.** V mestu Pegli pri Genovi na Italijanskem je v nedeljo dne 11. aprila umrl Julij dela Chiesa, mlajši brat sedanjega sv. Očeta. Umrl je bil star 54 let.